

Realkompetansevurdering på grunnskolens område

Storkurs for tillitsvalgte i Utdanningsforbundet Viken

Gardermoen, 6.5.2022

Guri Havnevik Devold

Ålesund Voksenopplæring

Koordinator realkompetansevurdering

Innhold:

- Nasjonale retningslinjer for RKV
- Hvem har rett?
- Hva er RKV?
- Hvorfor RKV?
- Språk
- Prosedyrebeskrivelse inkl. godtgjøring
- Praktisk gjennomføring og praksiseksempler

Nasjonale retningslinjer for realkompetansevurdering

- Sentrale avklaringer
- 4 faser i en rk v:
 1. Veiledning/ avklaring
 2. Kartlegging
 3. Vurdering/ verdsetting
 4. Dokumentasjon/ enkeltvedtak
- Klage

Informasjon om RKV

- Anbefaling, ikke lovfestet plikt, for kommunen til å informere om muligheten til RKV.
- Klar og tilgjengelig informasjon
 - Ansatte i VO på ulike nivå
 - Nav
 - Flyktningtjenesten
 - Etc.

Hvem har rett på RKV?

- Voksne som har rett til grunnskoleopplæring (Opplæringsloven § 4A-1)
 - Voksne som kommer fra utlandet som ikke kan dokumentere hele eller deler av sin grunnskoleopplæring
 - Voksne som ikke har fullført sin grunnskoleopplæring

Hva er Realkompetanse?

- All formell, ikke-formell og uformell kompetanse som individet innehar = alt den voksne kan
- All kunnskap, kompetanse og alle ferdigheter som er tilegnet gjennom
 - utdanning,
 - lønnet eller ulønnet arbeid
 - organisasjonserfaring
 - fritidsaktiviteter eller på annen måte

1 Hva er Realkompetanse- vurdering ?

- Vurdering av udokumentert kompetanse etter «top-down-prinsippet», fra læreplanen for 10. trinn og nedover
 - Kompetansebegrepet
 - Fagets relevans og sentrale verdier
 - Kjerneelement
 - Tverrfaglige temaer
 - Grunnleggende ferdigheter
 - Kompetansemål

2 Hva er Realkompetanse- vurdering ?

- Sluttvurderingen gir:
 - Godkjent = samlet kompetanse tilsvarende karakteren 2 eller mer
 - Ikke godkjent
- Tilbys én gang
- Gratis
- Avsluttes med kompetansebevis/ vitnemål

Hvorfor RKV?

- Få vurdert sin kompetanse for en avkortet eller tilpasset grunnskoleopplæring
- Få kompetansebevis for å kunne søke videregående opplæring
- Ønske om å dokumentere sin kompetanse overfor arbeidsgiver
 - Mer effektiv bruk av ressurser for den voksne og for samfunnet

Praksiseksempel

- Kvinne, 29 år, fra Kina (uigur)
- 11 år skole fra hjemlandet. Ikke godkjent i Norge
- Tidligere avbrutt grunnskole for voksne, pga sykdom
- Variert yrkeserfaring i Norge, permittert flyplassmedarbeider under lock-down
- Gjennomført digital RKV på Teams og e-post
- Resultat:
 - Godkjent RKV i 5 fag
 - Oppnådd kompetansebevis/ vitnemål
 - Fikk plass på VGS for voksne

Språk

- Man kan rkv på andre språk enn norsk/ samisk dersom kommunen/ fylkeskommunen har tilgang på språk- og fagkompetanse.
- Gjennomføre rkv med tolk (nytt fra 1.1.2020)
- Rkv skal likevel utføres på «forsvarlig måte»
- Rkv skal vise «likeverdig kompetanse»

Hvem kan vurdere?

- Bør/ kan være nyttig å:
 - ha god kjennskap til aktuell læreplan
 - ha god kompetanse om rkv som metode
 - ha vurderingsfaglig kompetanse
 - ha god fagkompetanse i faget som skal vurderes
 - ha formell kompetanse
 - ha god evne til å skape en dialog med kandidaten.

Prosedyrebeskrivelse av RKV v/ Ålesund Voksenopplæring

- Følger nasjonale retningslinjer for rkv
- Tidsbruk + betaling:
 - Vurderingssamtalen er 45-60 min
 - Utløser betaling for en undervisningstime av samme varighet

Praksiseksempel, kun engelsk

- Kvinne, 35 år, fra Romania
- 10 år dokumentert skolegang fra hjemlandet
- Mangler faget engelsk på vitnemål fra hjemlandet
- Selvlært i engelsk gjennom arbeid i reiselivsbransjen m.m.
- Vurderingssamtale blir gjennomført
- Hun får godkjent sin kompetanse og kan søke og få plass på videregående opplæring

Fase 1 og 2: Veiledning, avklaring og kartlegging (ca. 60 minutt)

- Samtale om hva RKV er.
Avklare om det er realistisk å gjennomføre
- Framlegge skriftlig dokumentasjon:
 - Skolegang, kursbevis, attester etc.
- Kandidaten sender e-post med CV og info om seg selv (IKT-kompetanse)
- Dele ut forberedelsesskjema
- Avtale tidsaspekt for gjennomføring

Praksiseksempel:

- Mann, 33 år, fra Sudan
- 7 år udokumentert skolegang frå hjemlandet
- Kom til Norge i 2008 og har lært godt norsk
- Variert yrkeserfaring i Norge
- Ønsker fagbrev innen helse
- Godkjent RKV i fagene samfunnsfag og norsk
- Ikke godkjent i faget matematikk
- Han velger å avslutte prosessen med RKV
- Tilbudt 3 fag på 9.trinn ved grunnskole for voksne
- Kombinerer nå skole og jobb

Forberedelsesskjema i 5 fag: norsk, engelsk, matematikk, naturfag, samfunnsfag

- Kjerneelement i faget
- Tverrfaglige tema
- Grunnleggende ferdigheter
- Kompetansemål fra 10. trinn (hovedsakelig)
- Modulbasert forberedende voksenopplæring

Forberedelseskjema i samfunnsfag

Forbered deg på disse temaene til vurderingssamtalen i samfunnsfag:

Fysisk og psykisk helse

Personlig økonomi.

Plikter og rettigheter i arbeidslivet

Hva er privatliv, personvern og opphavsrett?

Lover, regler og normer i samfunnet.

Hva mener vi med et velferdssamfunn?

Gi eksempler på internasjonale avtaler og samarbeid som påvirker mennesker i verden.

Hva er kildekritikk?

Hva er et demokrati?

Hvordan kan vi delta i et demokrati?

Hvorfor trenger vi digital kompetanse for å delta i samfunnet?

Hvordan påvirker teknologi samfunnet?

Bærekraftig utvikling, hva er det?

Hvordan bruke forberedelsesskjemaene?

- Låne lærebøker/ materiell på skolen
- Gå på biblioteket
- Søke på internett
- Samarbeide med andre
- Skrive og lage notater for å systematisere kunnskapen

Praksiseksempel

- Norsk mann, 25 år
- Ikke gjennomført grunnskole/
grunnskole for voksne
- Standpunkt i faget engelsk
- RKV i de 4 andre voksenfagene
- Resultat:
 - Godkjent RKV i 4 fag
 - Oppnådd kompetansebevis/ vitnemål

Vurderingssamtalen

- Skap tillit
- Dialogbasert med én faglærer (bør være to)
- Ta utgangspunkt i tidligere kartlegging
- Ikke en test eller eksamen
- Fokuser på kandidatens beste sider
- Varighet:
45- 60 minutt med mulighet for forlengelse
og ny samtale om faglærer er usikker

Under vurderingssamtalen må du:

- tenke over hvilken kompetanse som er viktig med tanke på videre skolegang og framtidig deltakelse i arbeidslivet
- Så langt som mulig flette inn kandidatens erfaringsbakgrunn innen f.eks. skolegang, deltakelse i arbeidsliv, evt. familieliv, geografisk tilhørighet etc.

Aktuelle hjelpemidler til bruk under vurderingssamtalen:

- Bilder (bruk google, bildekort etc.)
- Tabeller
- Globus
- Passer, linjal, kalkulator etc.
- Ulike konkrete tilpasset faget
- Tekst til høytlesing og leseforståelse

Forberedelseskjema i engelsk

“Prepare for the assessment conversation on these topics:”

- How did you learn English?
- Why is it important to learn English?
- Prepare to read an English text you like. Why did you choose this text?
- Prepare to speak about a topic you are interested in.
- Write a text on PC about an English-speaking country.
Write ½ page. Prepare to speak about the text.

Vurdering i norsk

- Tekstene det samtales om må ikke være norske eller ha norsk forfatter
- Kan være fra kandidatens hjemland
 - Jmf. «likeverdige»
- Kan gi utfordringer for fagpersonen
- Lever skriftlig oppgave på forhånd for å dokumentere skriftlig kompetanse

Praksiseksempel:

- Mann, 31 år, fra Eritrea
- 11 år udokumentert skolegang fra hjemlandet
- Bestått norskprøve A2/B1
- Påbegynt grunnskole for voksne
- Arbeidspraksis: 3 år i hjemlandet + 3,5 år i Norge
- Resultat:
 - Godkjent i alle fem fag
 - Norsk skriftlig under tvil, men vi valgte etter en helhetlig vurdering å gi godkjent

Vurdering i matematikk

- Ta utgangspunkt i kandidatens bakgrunn og erfaringer
- Har han/ hun jobbet i butikk, f.eks. skosalg i hjemlandet?
- Har han/ hun familie? Hva er naturlig å ha kunnskap om da?
- Bruk ulike konkrete for samtale om volum, lengde etc.

Vurdering i naturfag

- Ta utgangspunkt i kandidaten selv, f.eks. snakk om kroppen
- Snakk om naturen, klima, dyreliv
- Hva er forskjellen på hjemlandet og Norge?
- Gjennomfør forsøk på naturfagrommet

Loggføring av vurderingssamtalen

- Bruk forberedelsesskjemaet
- Kryss ut/ noter underveis
- Til bruk ved rapportskriving
- Vi har rapportmal i hvert fag

Rapportmal etter vurderingen

- REALKOMPETANSEVURDERING
- Ålesund Voksenopplæringscenter
- Fag: Samfunnsfag
- Dato:
- Navn:
- Resultat: **Godkjent/ ikke godkjent**
- Begrunnelse: _____ viste god kompetanse innen punktene under. ____ viste både kunnskap og evne til refleksjon. Hennes kompetanse tilsvarer samlet karakteren 2 eller mer.
- Under vurderingssamtalen var vi innom alle kjerneelement i faget:
- Undring og utforsking
- Samfunnskritisk tenking og sammenhenger
- Demokratiforståelse og deltakelse
- Bærekraftige samfunn
- Identitetsforståelse og fellesskap
- Samtalen var innom alle tverrfaglige tema tilknyttet faget:
- Folkehelse og livsmestring
- Demokrati og medborgerskap

Praksiseksempel

- Kvinne, 25 år, fra Elfenbenskysten
- 8 år udokumentert skolegang fra hjemlandet
- Noe arbeidspraksis i Norge innen handel
- Alenemor med 2 barn
- Gjennomført norskprøve 1
- Ønske: Ta fagbrev som helsefagarbeider
- Resultat:
 - Godkjent i 3 fag
 - Tilbudt grunnskole for voksne i avgangsklasse i 2 fag, valgte å delta i alle 5 fag

Kompetanse bevis/ Vitnemål

- Godkjente fag føres på et kompetansebevis
- Godkjent i alt = Vitnemål

Ettersamtale

- Gjennomgå resultatet av RKV
- Gå gjennom enkeltvedtaket
- Hva er veien videre?
 - Søke videregående skole?
 - Gå på grunnskole for voksne, kombinere skole/ jobb?

Lenker:

- [nasjonale-retningslinjer-for-realkompetansevurdering-i-grunnskoleopplaringen.pdf/](#)
- [Realkompetanse - Kompetanse Norge](#)
- «Realkompetansevurdering for livslang læring»
av Anette Lund Follestad og Janca Molthe van Doorn (Pedlex as)